

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1715. usque ad annum 1718

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1782

VD18 13322648

§. 13. Cleri Gallicani Zelus contra Quesnelistarum insultus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67649](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67649)

„de re, quæ nobis summopere cordi Sæc. XVIII.
 „est, tecum aget Venerabilis Frater A. C. 1715.
 „Cornelius Archiepiscopus Chartagi-
 „nensis Nuntius isthic noster, quem ut
 „benigne audire velis, vehementer a
 „Te petimus, tibi que dilectissime in
 „Christo Fili noster, Apostolicam bene-
 „dictionem ex intimo paterni cordis
 „depromptam impertimur.,

§. XIII.

Cleri Gallicani Zelus contra Quesnelistarum insultus.

Interim Quesnelistæ liberioris auræ *Lafiteau*
 spe tumidi, depulso timore & pu- *Hist. Const.*
 dore, detractaque larva palam defuncti *t. 1. part. 2.*
 Regis memoriæ, & Acceptantium Epi- *Act. publ.*
 scoporum conatibus insultabant, popu- *Const. Unig.*
 losque, ut proprios suos Judices ad ju-
 dicialium vocarent, excitabant; inde dif-
 fensionum flammæ ex Episcopali domo
 in Sorbonam, & Regni Universitates
 ac Parlamenta continenti incendio graf-
 fari cæperant: Sacerdotum & Religio-
 forum non pauci palam obedientiæ ju-
 gum excutiunt, & seditiosa quorum-
 dam molimina in apricum erumpunt,
 inundantur Provinciæ libellis famosis,
 ac denique sub Rege Puero turbidorum
 licentia nil propius, quam omnium fi-
 delium confusionem, apertumque schis-
 ma

Sæc. XVIII. ma prænuntiabat. Enimvero Aure-
 A. C. 1715 lianensis Dux ex Quesnelistarum auda-
 cia, malisque artibus probe intellexe-
 rat, sub Religionis obtentu civilis belli
 periculum obversari: tempori tamen ali-
 quantisper cedendum esse censuit, donec
 deservescente primo tumultuantium mo-
 tu tandem seditiosos vel ad detestandam
 insaniam legum severitate compescere,
 vel ad proprii sui pudoris confessionem
 rationum momentis adigere posset: Eo
 fine Noaillium Cardinalem, quem Ques-
 nellistæ suum adorabant Antesignanum,
 obsequiis delinire studuit, ac propterea
 P. Tellierum Jesuitam defuncti Regis
 Confessarium, quem Noaillius velut
 capitalem suum hostem respiciebat, &
 non pauci ipsum totius mali Authorem
 credebant, Parisiis excedere iussit. Ve-
 rum Ducem sua fefellit spes; quan-
 primum enim Noaillius se a præcipuis
 Regni Proceribus totoque populo im-
 modicis honorum significationibus ex-
 cipi compererat, non ultra sui promissi
 memor de Constitutionis acceptatione
 mentionem fieri haud sustinuit: Ejus
 quoque pervicaciam non parum firma-
 bant suæ constantiæ præcones; in pu-
 blicis enim novellis Quesnelistæ spar-
 gebant, Aurelianensem esse firmissimum
 Protectorem contra Curia Romanæ
 violentias, ab eo Noaillium in firmita-
 tis

tis suæ præmium tam honorifica Sæc. XVIII.
 dignitate ideo decoratum fuisse, ut A. C. 1715.
 Constitutionis causam ipse ad sanctius
 conscientię Tribunal revocare posset,
 eique tam amplam beneficia dispen-
 sandi facultatem esse concessam, ut
 suorum numerum augere valeret. Pau-
 lopost tam sæva erupit tempestas, ut
 universum Franciæ Regnum a Sede
 Apostolica perpetuo schismate scissum
 iri timeretur: præcludere videbantur
 duo libri, quorum prior *Hexapla*, alter
 vero *veritatis testimonium* vocabatur, hi
 sedulo in vulgus sparsi, atque apertæ
 hæresis veneno turgidi, communi pene
 omnium applausu excepti fuere. In
 primo impius Auctor sacræ Scripturæ
 & Patrum doctrinam opposuit doctrinæ
 Constitutionis, notasque ad omnem
 submissionem & reverentiam Sedi Apo-
 stolicæ debitam e fidelium cordibus ra-
 dicitus eliminandam aptissimas adjecit,
 librum vero *reflexionum moralium* ab omni
 labe purgare nitebatur, integra convi-
 tiorum plaustra exonerans in eos, qui
 hunc librum proscripserunt, eique op-
 positam doctrinam pro aris & focis pro-
 pugnarunt. Alter vero liber ex orci
 officina prodiisse videbatur; præter-
 quam enim, quod defunctus Rex velut
 veritatis & libertatis publicæ hostis
 traduceretur, insuper Calviniana hæ-
 resis

Sæc. XVIII. resis detracto pudoris velamento pa-
 A. C. 1715. lam apparuit, atque ad Ecclesiæ au-
 ctoritatem, suorumque decretorum in-
 fallibilitatem, & membrorum subjectionem
 eradicandam Author tanquam immotas præscripserat leges, I. populum
 Pastorum suorum vocem audire non esse obstrictum, II. non solam docilitatem
 Discipulis esse propriam, sed illis quoque Magistrorum judicia discutiendi
 jus competere, imo ipsa etiam Generalia Ecclesiæ Concilia privati iudicii
 Tribunali subjacere &c.

Tam pernicioſa dogmata Cleri Gallicani vigilantiam concitabant, cumque Præsules jam a die vigesima quinta
 Maij Parisiſ sua haberent comitia, unanimi suffragio decrevere, præprimis
 utriusque hujus nefandi libri doctrinas esse examinandas. Seliguntur Præsulum
 ac Theologorum doctissimi, quibus Lingonensis & Vivariensis Episcopi
 præerant: Nil intentatum inausumque reliquerunt Quesnelistæ, ut ejusmodi
 librorum censuras præpedirent; caussabantur enim, post Regis obitum mu-
 tatum esse rerum faciem, Acceptantium sortem aut benignam aut sinistram
 a Noailii auctoritate dependere, ab eodemque censuras, si quas ferri con-
 tingeret, nullo negotio irritari posse: cum autem congregatos Præsules ejus-
 modi

modi minis minime commoveri expe-
 rirentur, saltem eos vana spe fascinare
 nitebantur, exponentes, proximam
 esse Noaillii acceptationem, differendas
 ergo esse censuras, ne hac intempestiva
 feveritate concordiae fructus præpedi-
 rentur: Incautior in eorum casses inci-
 dit Narbonensis Archiepiscopus Galli-
 cani Conventus Præses, qui censuræ
 supersedendum censuit: Ast ceteri Præ-
 sules fraudem haud temere suspicati pa-
 lam declararunt, sibi firmum ratum-
 que esse, utrumque hunc librum atro
 pariter carbone & calamo notare: Tum
 vero refractarii Præsules nulli pepercere
 labori, ut saltem in censura nullam
 Constitutionis Pontificiæ mentionem
 fieri, obtinerent, veriti, ne ex iterata
 hac Cleri Gallicani censura novum ro-
 bur Constitutioni accederet. Attamen
 Præsules invicto animo opponebant,
 Constitutionis auctoritatem, quia illam
 Hexaplorum Author enervare studuit,
 omnino esse vindicandam: priusquam
 vero Præsules sua darent suffragia,
 Narbonensis Archiepiscopus Ducem Au-
 relianensem Regni Administratorem
 adiit, exponens, utriusque libri pro-
 scriptionem novi dissidii fomitem fore:
 ad hæc reposuit Dux, nimis cognitam
 sibi esse Præsulum integritatem, ut eos
 dissensionum fautores fore, suspicari
 aude-

Sæc. XVIII.
 A. C. 1715.

Sæc. XVIII. auferet: Hoc Ducis responsum Narbonensis sinistre interpretatus, in Conventu congregatis significabat, Ducis voluntatem esse, ut ad præcavendos dissidii motus nullam Constitutionis mentionem suis censuris ingererent: Præsules tamen, quod rei subesset, suspicati, una omnes declarabant, se ipsos cum Duce acturos, ac potius bonorum, vitæque jacturam pati, quam in rebus fidei fluctuare, paratos esse: Hanc Præsulum dissensionem edoctus Aurelianensis, Narbonensem, Burdegalensem & Bituricensem Archiepiscopos accessit, eisque injunxit, ut congregatis Præsulibus declararent, quod ipse quidem Constitutionis acceptationem ratam haberi, haud inconsultum fore censeret, de cetero autem suarum partium non esset, modum, quem in suis consultationibus tenerent, præscribere, aut verba in eorum censuris adhibenda suggerere, sed hac in re plenam eis relinqueret libertatem. Hoc responso freti Præsules, mox utrumque librum proscribere, suæque sententiæ decretum ab omnibus subscriptum typisque mandandum unacum literis encyclicis ad cunctos Regni Episcopos, transferunt. His ita conclusis Narbonensis Archiepiscopus ceteris Præsulibus, utpote confecto penitus negotio, ad sua rever-

Sæc. XVIII.
A. C. 1715.

revertendi copiam fecit: vix autem ab-
 scesserant, cum illico Aurelianensem
 urgeret, ut has censuras ante tres heb-
 domadas typis vulgari. Regio edicto
 prohiberet. Enimvero hoc interdictum
 Broglius Abbas congregatis exhibuit,
 intimo oppressus dolore, quod tam
 inique Regii Administratoris integritas
 fuisset delusa, & hujus doli Architectos
 suæ malitiæ non puduisset: Nec minor
 erat Præsulum indignatio, qui re in-
 tellecãta, quid agendum esset, delibera-
 runt, quominus vero aperte suam e-
 dicerent sententiam, obstabat Castrensi
 Episcopi præsentia, cujus fidem suspectam
 habebant: Hic vero eorum diffidentiam
 animadvertens, „immerito, inquiebat,
 „minus tuta vobis videtur fides mea,
 „haud me latet, vos de Narbonensis
 „artificio agere, ipse vero ejus diffi-
 „pabo consilia; non enim ignoro, quod
 „ipse cuncta Religionis dissidia in Noaillii
 „Palatio discuti, ejusque decisioni sub-
 „mitti postulet, ast in pleno Conventu
 „Præsidi exponam, quam gravis peri-
 „culi ea res sit. „ Verum sui promissi
 immemor, altera die ne verbum qui-
 dem proferebat, Narbonensis vero rur-
 sus Aurelianensis nomine censurarum
 typum inhibuit, subjungens, sufficere,
 ut earum autographum in Cleri Ar-
 chivio usque ad pacem Ecclesiæ reddi-

Hist. Eccles. Tom. LXIX.

F tam

Sæc. XVIII. tam, atque a Duce intra tres hebdo-
A. C. 1715. mas procurandam reservaretur: Huic
 consilio vehementer sese opposuit Lin-
 gonensis Episcopus, veritus, ne Car-
 dinalis Noaillius dissolutis comitiis illud
 ex Archivio extrahat, & Jansenistæ
 hos libros unquam a Clero proscriptos
 fuisse negent: quocirca Lingonensis ce-
 terorum nomine pronuntiabat, ad eos
 de veritate convincendos necesse fore,
 ut plura hujus censuræ transumpta No-
 tarii chirographo munita fierent, &
 eorum unum cujuslibet Provinciæ Epi-
 scopo traderetur. Obstabat tamen
 Narbonensis, qui Aurelianensis honori
 per ejusmodi cautelas derogari ajebat,
 cui tamen a ceteris responsum, se de-
 bitam Duci reverentiam abunde testari
 ex eo, quod censuræ prelum usque
 ad tempus ab eo præstitutum differrent,
 has vero cautelas non contra ipsum sed
 adversus Noaillium adhiberi. Tandem
 post acres utrinque concertationes ex
 plurimorum suffragio censurarum tran-
 sumpta fuere signata, ac Provinciarum
 Episcopis tradita, reclamante adhuc
 Narbonensi, ipso tamen Regni Admi-
 nistratore Episcopis annuente. Cete-
 rum temporis successu luculenter pa-
 tuit, haud vanum fuisse Episcoporum
 metum; quamvis enim tot transumpta
 fuissent distributa, censuræ tamen au-
 togra.

tographum postea ex Cleri Archivo fuit Sæc. XVIII. A. C. 1715.
 sublatum, & nonnisi evolutis septem
 annis Abbati Brancasio Cleri Procura-
 tori restitutum: Uterque tamen infam-
 is liber hoc adhuc anno a Parisiensi
 & Divionensi Parliamentis pariter fuit
 proscriptus, & ipsemet Basnagius Cal-
 vinista fatebatur, quod liber *de veritatis*
testimonio saltem in sui principio hære-
 ticus sit.

§. XIV.

*Parisiensis Facultatis Theologicæ mo-
 tus contra factæ Acceptationis
 decretum.*

Haud satis mirari possumus, quod
 quamvis uterque perniciosus hic
 liber ubique atro stigmatate notaretur,
 ex Sorbonæ tamen Doctoribus nonnulli
 invenirentur, qui non modo spurii hu-
 jus partus patrocinium in se susciperent,
 sed etiam ipsam Pontificis Constitutio-
 nem appellare non erubescerent, mon-
struosum decretum nil nisi morum laxita-
tem atque infidelitatem inspirans, scriptum
execrandum, & inferni portam, quæ nun-
quam prævalebit contra Ecclesiam. Nec
 his contenti eorum non pauci, in ipsa
 Matris suæ viscera grassari cæperunt;
 in ipsam enim S. Facultatem tam in-
 juriosi atque in Regiam Majestatem

Tem. de
 l'Univ. t. I.
 p. 212. 222.
 Exapl.
 Præf. p. 73.
 & seqq.
 Relat.
 Anno 1718.
 p. 222. 1715.
 &c. Acta
 & decret.
 S. Facult.
 Paris.

